

Decreto 132/2013, do 1 de agosto, polo que se regulan os comedores escolares dos centros docentes públicos non universitarios dependentes da consellería con competencias en materia de educación

Última versión

A Constitución española consagra o dereito á educación e corresponde aos poderes públicos garantir o exercicio deste dereito en condicións de igualdade, removendo os obstáculos que impidan ou dificulten a súa plenitude e promovendo as condicións para que esta igualdade sexa real e efectiva.

Neste sentido, as administracións educativas deben proporcionar un servizo público que se caracterice por reducir os obstáculos que poidan dificultar o exercicio efectivo do dereito fundamental a recibir unha educación básica obrigatoria e gratuíta, recollido de forma preferente na nosa Constitución. Así, correspóndelles arbitrar as medidas oportunas para compensar as desigualdades de calquera índole que poidan presentarse á hora de exercer ese dereito, co propósito de que, con independencia das situacións familiares, sociais ou económicas de partida, todos os alumnos teñan acceso á educación sen limitacións.

Para tal efecto, a Administración autonómica galega, conforme as competencias que a normativa vixente lle atribúe, pretende co presente decreto articular unha opción organizativa e prestacional do servizo público educativo complementario que é o comedor escolar.

En efecto, a competencia da Administración da Comunidade Autónoma para a aprobación deste decreto e a regulación do servizo de comedor escolar como servizo público educativo complementario provén das súas competencias xerais en materia de planificación, regulación e administración do ensino regrado en toda a súa extensión, niveis e graos, modalidades e especialidades, en que está incluída a regulación e xestión dos servizos educativos complementarios.

Cabe lembrar, neste sentido, o artigo 31 do Estatuto de autonomía de Galicia, que, textualmente, dispón: «É da competencia plena da Comunidade Autónoma galega a regulación e administración do ensino en toda a súa extensión, niveis e graos, modalidades e especialidades, no ámbito das súas competencias, sen prexuízo do disposto no artigo 27 da Constitución e nas leis orgánicas que, conforme o punto primeiro do artigo 81 daquela, o desenvolvan, das facultades que atribúe o Estado no número 30 do punto 1 do artigo 149 da Constitución, e da alta inspección precisa para o seu cumprimento e garantía».

En particular, o decreto baséase nos principios e habilitacións legais xerais para a actuación das administracións educativas que se atopan en distintos artigos da Lei orgánica de educación (LOE).

Así, pódese citar o seu artigo 80, que sinala de xeito textual:

«1. Co fin de facer efectivo o principio de igualdade no exercicio do dereito á educación, as administracións públicas desenvolverán accións de carácter compensatorio en relación coas persoas, grupos e ámbitos territoriais que se encontren en situacións desfavorables e proverán os recursos económicos e os apoios precisos para iso.

2. As políticas de educación compensatoria reforzarán a acción do sistema educativo de forma que se eviten desigualdades derivadas de factores sociais, económicos, culturais, xeográficos, étnicos u doutra índole.

3. Correspóndelles ao Estado e ás comunidades autónomas nos seus respectivos ámbitos de competencia fixar os seus obxectivos prioritarios de educación compensatoria».

Outro fundamento normativo do decreto pode encontrarse nos preceptos legais xerais da LOE sobre a organización e dotación do servizo público educativo. Neste senso, o seu artigo 112 preceptúa textualmente:

«1. Correspóndelles ás administracións educativas dotar os centros públicos dos medios materiais e humanos necesarios para ofrecer unha educación de calidade e garantir a igualdade de oportunidades na educación.

(...) 5. As administracións educativas potenciarán que os centros públicos poidan ofrecer actividades e servizos complementarios co fin de favorecer que amplíen a súa oferta educativa para atender as novas demandas sociais, así como que poidan dispoñer dos medios adecuados, particularmente daqueles centros que atendan unha elevada poboación de alumnos con necesidade específica de apoio educativo».

Así mesmo, a regulación do proxecto é o resultado de plasmar os principios legais sobre participación no funcionamento e goberno dos centros públicos e a súa autonomía. Así, o artigo 119 da referida LOE recolle de xeito textual:

«1. As administracións educativas garantirán a participación da comunidade educativa na organización, o goberno, o funcionamento e a avaliación dos centros.

2. A comunidade educativa participará no goberno dos centros a través do consello escolar».

Do mesmo xeito, o artigo 120 da devandita LOE, textualmente, sinala:

«1. Os centros disporán de autonomía pedagóxica, de organización e de xestión no marco da lexislación vixente e nos termos recollidos nesta lei e nas normas que a desenvolvan».

Neste sentido, o presente decreto configura o comedor escolar como un recurso educativo de carácter complementario, compensatorio e social, especialmente destinado a garantir a efectividade da educación básica obrigatoria dentro dos principios de igualdade e solidariedade.

A finalidade primeira perseguida desde sempre pola consellería competente en materia de educación coa xestión do servizo de comedor escolar foi dar resposta á situación de desvantaxe social e económica de moitas familias, derivada do tradicional asentamento poboacional en núcleos illados e diseminados, e foi concibido, polo tanto, como medio de salvar as dificultades de acceso ao ensino motivadas pola dita dispersión xeográfica, razón pola que ata de agora se concibía unido ao servizo de transporte escolar.

Non obstante, o comedor escolar nestes intres vai máis alá, xa que alcanza novas virtualidades, derivadas da súa condición de importante instrumento para a conciliación da vida laboral e familiar.

Efectivamente, a consellería, consciente dos cambios socioeconómicos operados na sociedade galega que demanda medidas concretas en materia de conciliación da vida laboral e familiar, pretende pór en marcha un plan en materia de comedores escolares que, co obxectivo de dar resposta á demanda social de prestación do servizo existente, de xeito gradual acade os seguintes obxectivos:

- Implicar na xestión do servizo, mediante as fórmulas de cooperación e colaboración previstas no marco xurídico actual, a totalidade de administracións públicas con competencias concorrentes neste eido, os colectivos e asociacións afectados e, en definitiva, as propias familias.
- Promover os cambios organizativos que sexan necesarios co fin de mellorar a prestación actual do servizo e ampliar a súa extensión a través de novos mecanismos de compensación económica que, con criterios de progresividade e solidariedade social, permitan incrementar o número de prazas de comedor existentes, así como posibilitar a xestión de novos comedores escolares.

Na actualidade a nosa comunidade atópase entre as primeiras comunidades autónomas en número de usuarios de comedor escolar atendidos. Isto supón un extraordinario esforzo económico para a nosa Administración que, lonxe de decaer, debe manterse e mellorarse, como consecuencia da demanda maioritaria da sociedade galega neste senso, para o cal cómpre arbitrar medidas que así o posibiliten.

A situación económica actual afecta gravemente tanto as institucións públicas como as familias e os colectivos sociais, de xeito que resulta inaprazable revisar os principios de actuación de servizos públicos básicos para a nosa sociedade, como é o caso do comedor escolar, arbitrando medidas inaprazables que, con criterios básicos de solidariedade e redistribución social, permitan a consolidación e ampliación do citado recurso educativo complementario.

Por outra parte, a experiencia acadada na xestión dos comedores escolares desde a entrada en vigor da anterior normativa de comedores escolares ata de agora, permite abordar mediante o presente decreto modificacións conceptuais e cambios organizativos que redundarán, sen dúbida, nunha maior eficacia na organización e desenvolvemento do servizo.

Paga a pena destacar entre os cambios organizativos abordados a simplificación do procedemento de admisión no comedor escolar e, conseguintemente, a minoración das tarefas administrativas que, ao respecto, ata agora se asignaban aos centros de ensino, así como a redución da documentación que deben presentar os solicitantes de prazas de comedor.

En efecto, as posibilidades que ofrecen as plataformas telemáticas actuais permiten a presentación de autodeclaracións de datos persoais e de renda, que serán comprobados pola Administración educativa, tras a autorización das familias. Neste sentido, o recurso á Plataforma tributaria estatal necesariamente exige utilizar os datos de renda dispoñibles nela, que son os do exercicio fiscal anterior ao ano natural de presentación das solicitudes de prazas de comedor.

Co novo deseño do procedemento de admisión ao comedor escolar, máis rápido e sinxelo que o actual, a consellería competente en materia de educación unicamente comunicará aos solicitantes as eventualidades relacionadas coa inexactitude dos datos autodeclarados, que comportarán os pertinentes axustes nos pagamentos dos prezos públicos ou das tarifas.

Todos os razoamentos expostos impoñen actuar con firmeza na adopción das medidas de racionalización e eficacia na xestión que contén este decreto, de xeito que resulte garantida a sustentabilidade do sistema actual, á vez que se afonda na súa extensión social, xustiza distributiva e eficiencia económica.

A presente norma consta de cinco capítulos. O primeiro deles, titulado «Disposicións xerais», refírese ao seu obxecto e ámbito de aplicación, ás modalidades de prestación do servizo e ás condicións xerais da contratación do servizo. O segundo, denominado «Acceso aos comedores escolares xestionados pola consellería con competencias en materia de educación», determina os usuarios do servizo. O capítulo terceiro, nomeado «Apertura, organización, administración e xestión económica dos comedores escolares», regula o procedemento de autorización e apertura dos comedores escolares dos centros de ensino público, as categorías dos comedores, a organización, administración e réxime económico destes, o seu protocolo de funcionamento e programación anual e as persoas con responsabilidades e tarefas nos comedores. No cuarto capítulo, denominado «Réxime económico- financeiro dos comedores escolares xestionados pola consellería con competencias educativas», destacan as referencias ao financiamento e control do gasto dos comedores, aos usuarios gratuítos dos comedores, aos beneficiarios das bonificacións dos prezos de comedor, aos suxeitos obrigados ao pagamento e contías dos prezos públicos e das tarifas, ao procedemento de autoliquidación e os pagamentos concretos e ao concepto de unidade familiar e renda familiar anual neta per cápita. Por último, o capítulo quinto, titulado «Garantías de calidade do servizo», establece previsións sobre a elaboración dos menús e a normativa e medidas aplicables en materia de seguridade e hixiene nos comedores.

Por último, unicamente hai que subliñar que a presente norma se tramitou de conformidade coas formalidades recollidas na Lei 16/2010, de organización e funcionamento da Administración xeral e do sector público autonómico de Galicia, e, ademais da exposición a información pública, presentouse para coñecemento e avaliación de órganos sectoriais

educativos, tales como a Xunta Autonómica de Directores de Centros de Ensino Non Universitario, a Mesa Sectorial Docente Non Universitaria e o Consello Escolar de Galicia, e xerais, como o Comité Intercentros do Persoal Laboral da Xunta de Galicia.

En consecuencia, por proposta do conselleiro de Cultura, Educación e Ordenación Universitaria, no exercicio da facultade outorgada polo artigo 34.5 da Lei 1/1983, do 22 de febreiro, de normas reguladoras da Xunta e da súa Presidencia, de acordo co ditame do Consello Consultivo de Galicia, e logo da deliberación do Consello da Xunta de Galicia na súa reunión do día un de agosto de dous mil trece,

DISPOÑO:

CAPÍTULO I Disposicións xerais

Artigo 1. Obxecto e ámbito de aplicación

1. O presente decreto ten por obxecto a regulación do funcionamento dos comedores escolares nos centros docentes públicos non universitarios que imparten os niveis de ensinanza básica obrigatoria, correspondente á educación primaria e á educación secundaria obrigatoria, e/ou segundo ciclo de educación infantil, dependentes da consellería con competencias en materia de educación.
2. Enténdense como servizos de comedor os de xantar e os de atención aos usuarios nos períodos de tempo libre anterior e posterior da comida do mediodía, nos cales se fomentarán programas de promoción da saúde, hábitos alimentarios e habilidades persoais.
3. A consellería competente en materia de educación proverá, mediante a modalidade máis conveniente en cada caso, a prestación do servizo de comedor escolar ao alumnado que curse a ensinanza básica e/ou segundo ciclo de educación infantil.

Artigo 2. Modalidades de xestión do servizo de comedor escolar

1. O servizo de comedor escolar préstase mediante as seguintes modalidades:
  - a) Xestión directa da consellería con competencias en materia de educación, consistente na elaboración por persoal laboral da Xunta de Galicia dos menús nas dependencias do centro escolar, onde serán consumidos exclusivamente por comensais do dito centro ou, se é o caso, por comensais pertencentes a centros próximos autorizados para o efecto. Igualmente, considérase xestión directa da consellería o suposto en que a comida elaborada nun centro polo persoal de cociña propio sexa consumida nas dependencias doutro, ao que sexa transportada mediante a contratación dunha empresa especializada.
  - b) Xestión indirecta da consellería competente en materia de educación, mediante a contratación con empresarios individuais ou empresas de restauración da elaboración, nas dependencias do centro ou nas da empresa, dos menús, o seu transporte, se é o caso, así

como o servizo ás mesas, a atención dos alumnos comensais e a limpeza do comedor e da cociña.

c) Xestión indirecta da consellería con competencias en materia de educación a través da concesión do servizo.

d) Xestión do comedor escolar por administracións públicas distintas da Xunta de Galicia, responsables da contratación e xestión integral do servizo, mediante a subscripción, se é o caso, de convenios de colaboración para o efecto.

e) Xestión do comedor escolar por entidades privadas sen ánimo de lucro, responsables da contratación e xestión integral do servizo, autorizadas para o efecto pola consellería competente en materia de educación, como poden ser as asociacións de nais e pais de alumnos e as súas federacións con que esta, se é o caso, poderá establecer fórmulas de colaboración mutua.

2. Excepcionalmente, cando as circunstancias concorrentes en centros docentes públicos non universitarios galegos imposibiliten o recurso ás modalidades sinaladas ou o número de comensais sexa reducido, a consellería con competencias educativas poderá contratar menús con establecementos de restauración abertos ao público, así como outorgar axudas individualizadas de comedor en función dos niveis de renda familiar neta anual per cápita previstos neste decreto.

Co mesmo carácter excepcional, a dita consellería poderá, baixo as premisas que determine, considerar beneficiarios de axudas individualizadas de comedor os menores empadroados en localidades galegas limítrofes con outras comunidades autónomas que, por razóns de escolarización debidamente acreditadas e con informe favorable da Inspección educativa, cursen os niveis de ensinanza básica obrigatoria en centros docentes públicos dependentes desoutras comunidades autónomas. En todo caso, as ditas axudas individualizadas outorgaranse en función dos niveis de renda familiar neta anual per cápita previstos no presente decreto.

3. Nos centros que, existindo ensinanzas de hostalaría e/ou similares, requiran a realización de prácticas de cociña e poida funcionar a un tempo un comedor escolar, a consellería competente en materia de educación acordará o establecemento dunha xestión directa singular, tanto no económico como no funcional, que permita compatibilizar e rendibilizar ao máximo o desenvolvemento da docencia práctica das citadas ensinanzas e unha correcta prestación do servizo de comedor.

Nestes supostos, a citada consellería poderá autorizar a utilización dos comedores destes centros a alumnos escolarizados en centros de ensino público próximos, de xeito excepcional e por instancia das asociacións de nais e pais de alumnos.

Artigo 3. Condicións xerais da contratación do servizo de comedor escolar

1. Cando o servizo de comedor escolar sexa xestionado pola consellería competente en materia de educación mediante a modalidade descrita no artigo 2.1.b) do presente decreto,

as contratacións requiridas cos empresarios individuais ou empresas de restauración e, se é o caso, coas empresas de transporte de alimentos realizaraas a dita consellería.

2. A contratación da xestión do servizo de comedor escolar mediante a figura da concesión, sinalada no artigo 2.1.c) deste decreto efectuaráa tamén a citada consellería, de acordo coas condicións previstas na normativa de aplicación.

3. A contratación do servizo nos comedores escolares xestionados pola consellería con competencias en materia de educación rexeráse polo disposto na lexislación xeral de contratación pública e demais normativa de aplicación, así como polos pregos de cláusulas administrativas particulares e de prescricións técnicas que para o efecto se aproben.

Os empresarios individuais e as empresas de restauración seleccionadas deberán cumprir a normativa hixiénico-sanitaria para industrias dedicadas á elaboración, distribución e comercio de comidas preparadas contida na normativa vixente aplicable na materia.

Así mesmo, cando as comidas se elaboren fóra das instalacións do centro, as empresas adxudicatarias do servizo disporán do preceptivo número de rexistro xeral sanitario expedido pola autoridade sanitaria que corresponda en cada caso.

4. Cando o servizo de comedor escolar sexa xestionado por outras administracións públicas ou entidades privadas sen ánimo de lucro mediante as modalidades descritas no artigo 2.1.d) e e) deste decreto, as contratacións cos empresarios ou empresas de restauración e, se é o caso, coas empresas de transporte de alimentos realizará nas ditas administracións públicas e entidades privadas sen ánimo de lucro.

Nestes casos, ao igual que se estipula no punto anterior, os adxudicatarios deberán cumprir a correspondente normativa hixiénico-sanitaria.

Estas administracións públicas e entidades privadas sen ánimo de lucro xestoras dos comedores escolares mediante as modalidades do artigo 2.1.d) e e) deste decreto organizarán e prestarán de xeito exclusivo os labores de atención e coidado dos alumnos nos comedores, mediante os seus propios medios persoais ou recorrendo á contratación con empresarios e empresas especializadas.

As ditas administracións públicas e entidades privadas sen ánimo de lucro xestoras dos comedores escolares deberán contratar pólizas de seguros vinculadas directamente á prestación do servizo de comedor escolar.

CAPÍTULO II Usuarios do servizo nos comedores escolares dependentes da consellería con competencias en materia de educación

Artigo 4. Usuarios do servizo de comedor

1. Poden ser usuarios do servizo nos comedores dependentes da consellería con competencias en materia de educación:

a) Os alumnos que cursen a ensinanza básica e o segundo ciclo de educación infantil dos centros con instalacións de comedor e os dos centros próximos que carezan delas, autorizados expresamente.

b) As persoas con responsabilidades na organización do comedor, así como as que colaboren na atención dos alumnos comensais durante os días de desempeño efectivo destas tarefas.

c) O persoal de cociña destinado nos centros que imparten os niveis de ensinanza básica obrigatoria e/ou segundo ciclo de educación infantil, durante os días de desempeño efectivo do seu traballo.

d) Os coidadores de educación especial dos centros que imparten os niveis de ensinanza básica obrigatoria e/ou segundo ciclo de educación infantil, así como os coidadores, educadores e auxiliares de enfermaría destinados en centros de educación especial, en ambos os casos durante o tempo de desempeño efectivo do seu traballo no comedor escolar.

e) O persoal funcionario docente e non docente e o persoal laboral de ensinanza básica e o segundo ciclo de educación infantil do centro que solicite o servizo, sempre que existan prazas libres dotadas economicamente e se dispoña de persoal colaborador suficiente para a atención ao alumnado usuario.

f) Os auxiliares de conversa e os alumnos en prácticas de ensinanzas de maxisterio ou grao equivalente que soliciten o servizo, sempre que, unha vez asignadas as prazas do comedor aos colectivos anteriormente citados, existan aínda prazas libres dotadas economicamente e se dispoña de persoal colaborador suficiente para a atención ao alumnado usuario.

Para estes efectos, considérase que existen prazas libres no comedor escolar cando existan prazas vacantes dotadas economicamente, medios persoais dedicados ao servizo e que o permita a capacidade física das instalacións.

2. A selección e admisión de usuarios do servizo de comedor correspóndelle ao consello escolar de cada centro de acordo co procedemento que se determine na normativa de desenvolvemento deste decreto.

CAPÍTULO III Apertura, organización, administración e xestión económica dos comedores escolares

Artigo 5. Establecemento, supresión e funcionamento de comedores escolares en centros públicos de ensino

1. A consellería con competencias en materia de educación poderá aprobar a apertura e funcionamento do servizo de comedor escolar nos centros públicos citados no artigo 1.1 deste decreto, sempre que contén coas instalacións e medios axeitados para a prestación do servizo, así como coas autorizacións e informes preceptivos para o efecto.
2. O procedemento que se debe seguir para a apertura, funcionamento e supresión dos comedores escolares regularase na normativa que se dite en desenvolvemento do presente decreto.

Artigo 6. Categorías de comedores escolares

Independentemente da modalidade de xestión elixida, os comedores escolares clasifícanse nas seguintes seis categorías, determinadas polo número de comensais usuarios:

- Comedor tipo A: ata 75 comensais.
- Comedor tipo B: de 76 a 150 comensais.
- Comedor tipo C: de 151 a 250 comensais.
- Comedor tipo D: de 251 a 350 comensais.
- Comedor tipo E: de 351 a 500 comensais.
- Comedor tipo F: máis de 500 comensais.

Artigo 7. Organización, administración e xestión económica dos comedores escolares dependentes da consellería con competencias en materia de educación

Corresponde ás comunidades educativas dos centros, representadas polos respectivos consellos escolares, a organización, administración e xestión económica dos comedores escolares xestionados pola consellería competente en materia de educación. Os consellos escolares, baixo a supervisión da consellería, exercerán as funcións que se establecen neste decreto e nas súas normas de desenvolvemento.

Artigo 8. Protocolo de funcionamento e programación anual dos comedores escolares

1. Os equipos directivos de cada centro que preste o servizo de comedor elaborarán, de conformidade cos requirimentos exixidos pola normativa aplicable e, se é o caso, coas instrucións emanadas da consellería con competencias educativas, un protocolo propio de funcionamento, que terá que ser aprobado polo respectivo consello escolar.
2. Así mesmo, os centros docentes públicos que contén con comedor escolar disporán cada curso escolar dun programa de prestación do servizo de comedor aprobado polo consello escolar, que se integrará na programación xeral do centro prevista para cada curso.

Artigo 9. Persoas con responsabilidades na organización do comedor escolar, persoal de cociña e persoas que colaboran na atención aos alumnos comensais nos comedores xestionados pola consellería competente en materia de educación

1. Os labores dos directores e encargados de comedor, así como das persoas que colaboran na atención aos alumnos comensais, e a fixación do número destes últimos determinarase na normativa de desenvolvemento deste decreto.

O persoal funcionario e laboral da Xunta de Galicia destinado nos centros, que asuma responsabilidades na organización dos comedores escolares e na atención ao alumnado usuario do comedor, terá dereito a unha compensación económica, que será aboada en función dos días da súa asistencia efectiva ao comedor.

2. O persoal laboral de cociña nos comedores escolares xestionados directamente pola consellería con competencias en materia de educación estará integrado por oficiais de 2ª de cociña e axudantes de cociña. As súas funcións e o seu número, en función da categoría do comedor, determinarase na normativa de desenvolvemento deste decreto.

3. As colaboracións dos pais, nais, titores legais e acolledores familiares do alumnado matriculado en centros que posúan servizo de comedor escolar ou en centros limítrofes autorizados a comer naqueles aceptaraas a dirección do centro cando resulten necesarias para a atención do alumnado por non existir persoal funcionario e laboral da Xunta de Galicia dispoñible en número suficiente. En todo caso, comportarán o compromiso de colaborar coa comunidade educativa no coidado e vixilancia dos menores comensais, a aceptación polo persoal colaborador do sistema de organización previsto no correspondente protocolo de funcionamento do comedor escolar e o seu compromiso de avisar previamente con tempo suficiente as súas ausencias, que deberán ser xustificadas, ou o cesamento da colaboración. O incumprimento destas condicións será causa válida para que o centro dea por terminada a colaboración.

Esta colaboración voluntaria levarase a cabo baixo a propia iniciativa e autonomía, sen dependencia da Administración nin suxeición ao seu poder de dirección. Os colaboradores organizarán a súa colaboración, en coordinación coa persoa encargada do servizo de comedor nas tarefas que se vaian realizar, dentro das previstas na normativa de desenvolvemento deste decreto, polo cal poderán percibir por cada día de asistencia efectiva ao comedor compensación económica polos gastos que lle ocasiona a colaboración.

O consello escolar establecerá un sistema de quendas rotatorias para permitir a colaboración de todos os interesados.

4. Cando as circunstancias de feito existentes nos centros que presten servizo de comedor escolar o determinen poderase recorrer á contratación dos labores de atención do alumnado comensal con empresas de servizos.

CAPÍTULO IV Réxime económico-financeiro dos comedores escolares dependentes da consellería con competencias educativas

Artigo 10. Financiamento e control do gasto nos comedores escolares

1. Os comedores escolares xestionados pola consellería con competencias en educación financiaranse cos seguintes ingresos:

a) Achegas da consellería para cubrir o custo do servizo.

Cando o servizo de comedor sexa xestionado mediante a modalidade prevista no artigo 2.1.a) deste decreto, a consellería, ademais do aboamento dos gastos xerais de persoal e funcionamento das instalacións, librará como bolsas de comedor cantidades que recibirán os centros de ensino para aprovisionamentos.

Cando o servizo de comedor sexa prestado polas modalidades previstas no artigo 2.1.b) e c) do presente decreto, a consellería fará os correspondentes abonos directamente ás empresas contratistas ou concesionarias do servizo.

b) Achegas dos usuarios do servizo aos cales non lles corresponda a bonificación completa de comedor, en concepto de prezos públicos ou tarifas, segundo se trate de comedores das modalidades do artigo 2.1.a) ou 2.1.b) e c) deste decreto.

c) Achegas en forma de axuda ou doazón recibidas doutros organismos públicos ou privados, concedidas de acordo co disposto na normativa vixente na materia.

2. A consellería con competencias en materia de educación, sempre que as dispoñibilidades orzamentarias existentes o permitan, poderá actualizar ao comezo de cada curso escolar o importe das bolsas libradas para cofinanciar o servizo de comedor na modalidade prevista no artigo 2.1.a) do presente decreto, así como o importe das achegas dos usuarios sen dereito a gratuidade ou bonificación do servizo pola utilización diaria dos comedores xestionados mediante as modalidades descritas no artigo 2.1.b) e c) do presente decreto, co fin de adaptalas ás fluctuacións do índice de prezos de consumo fixado polo Instituto Galego de Estatística para o ano de comezo do curso escolar.

3. A xestión económica do comedor escolar, ademais de constar nos rexistros da actividade económica que están establecidos con carácter xeral para todos os centros docentes públicos de Galicia, constará nunha conta específica para tal fin. Así mesmo, levarase un rexistro de ingresos e un rexistro de gastos do servizo de comedor, cuxa xustificación será presentada cada trimestre e cada curso escolar, xunto coas facturas e demais documentos acreditativos dos ingresos percibidos e dos gastos realizados, polo director do centro ao servizo territorial correspondente, unha vez aprobada polo consello escolar.

4. Desde a específica conta de comedor xestionarase de xeito exclusivo a totalidade de ingresos e gastos relacionados co comedor escolar, non podendo mesturarse as sumas relacionadas con este servizo cos demais gastos de funcionamento do centro.

Os ingresos percibidos polo centro en concepto de comedor escolar non poderán dedicarse a fins distintos deste.

5. No rexistro de gastos do servizo de comedor escolar sinalado incluíranse as adquisicións de mobiliario e utensilios inventariables precisos para o funcionamento do servizo, ata un máximo do 15 % dos ingresos do comedor recibidos cada curso escolar da consellería con competencias en materia de educación.

6. Os consellos escolares dos centros poderán utilizar o 20 % dos remanentes existentes no segundo trimestre de cada curso escolar na conta de comedor para mellorar as instalacións dos comedores escolares como gastos menores.

Artigo 11. Usuarios gratuítos dos comedores escolares dependentes da consellería con competencias en materia de educación

Serán usuarios gratuítos dos comedores escolares:

- Os alumnos que cursen a ensinanza básica e o segundo ciclo de educación infantil pertencentes a unidades familiares que se atopen en situación socioeconómica de exclusión social certificada polos servizos sociais autonómicos ou municipais correspondentes.
- Os alumnos que cursen a ensinanza básica e o segundo ciclo de educación infantil que se atopen en situación de acollemento residencial ou familiar.
- Os alumnos que cursen a ensinanza básica e o segundo ciclo de educación infantil cun grao de discapacidade declarado igual ou superior ao 33 %.
- Os alumnos que cursen a ensinanza básica e o segundo ciclo de educación infantil pertencentes a unidades familiares vítimas de terrorismo ou de violencia de xénero acreditada documentalmente.
- Os alumnos que cursen a ensinanza básica e o segundo ciclo de educación infantil pertencentes a unidades familiares cunha renda familiar anual neta per cápita inferior a 7.000 euros.
- O persoal de cociña durante os días de desempeño efectivo do seu traballo.
- Os coidadores, educadores e auxiliares de enfermaría que, durante o xantar e os períodos de tempo anterior e posterior a ela, atendan os alumnos de educación especial, no tempo de desempeño efectivo do seu traballo no comedor escolar.
- O persoal funcionario e laboral da Xunta de Galicia destinado nos centros de ensino con responsabilidades na organización dos comedores escolares ou no coidado dos alumnos comensais, durante os días de asistencia efectiva ao comedor.
- Os pais, nais, titores legais e acolledores familiares de alumnos matriculados en ensinanza básica e segundo ciclo de educación infantil que colaboren na atención dos alumnos comensais durante os días en que se desenvolva a súa colaboración efectiva.

Artigo 12. Persoas beneficiarias de bonificacións nos comedores xestionados pola consellería competente no eido educativo

1. O uso do comedor escolar nos supostos non descritos no artigo precedente dará lugar ao aboamento total ou parcial deste servizo nos termos que se establecen na presente norma.

2. Co obxecto de facilitar ao alumnado con dereito o acceso a este servizo, a consellería asumirá, total ou parcialmente, o seu custo nos seguintes supostos:

2.1. Serán beneficiarios de bonificación para comedor, agás na contía dun euro que se aboará por día de servizo, os alumnos cuxa renda familiar neta anual per cápita se atope nas seguintes condicións:

Unidades familiares cun único menor que curse ensinanza básica obrigatoria e/ou segundo ciclo de educación infantil	Renda anual neta per cápita de 7.000,00 € a 8.000,00 €
---	--

Unidades familiares con dous menores que cursen ensinanza básica obrigatoria e/ou segundo ciclo de educación infantil	Renda anual neta per cápita de 7.000,00 € a 8.000,00 €
---	--

Unidades familiares con tres ou máis menores que cursen ensinanza básica obrigatoria e/ou segundo ciclo de educación infantil	Renda anual neta per cápita igual ou superior a 7.000,01 €
---	--

2.2. Serán beneficiarios da bonificación para comedor, agás na contía de 2,50 euros que se aboarán por día de servizo, os alumnos cuxa renda familiar neta anual per cápita se atope nas seguintes condicións:

Unidades familiares cun único menor que curse ensinanza básica obrigatoria e/ou segundo ciclo de educación infantil	Renda anual neta per cápita de 8.000,00 € a 9.000,00 €
---	--

Unidades familiares con dous menores que cursen ensinanza básica obrigatoria e/ou segundo ciclo de educación infantil	Renda anual neta per cápita de 8.000,00 € a 9.000,00 €
---	--

3. O consello escolar de cada centro docente dará a máxima información ás familias sobre o servizo de comedor escolar prestado no centro, para que poidan beneficiarse, se é o caso, das bonificacións, de acordo co disposto neste decreto e na normativa que o desenvolva.

Artigo 13. Suxeitos obrigados e contía dos prezos públicos e das tarifas dos comedores escolares xestionados pola consellería competente en materia de educación

1. Estarán obrigadas ao pagamento de prezos públicos e das tarifas pola prestación do servizo de comedor escolar nos centros docentes públicos sinalados no artigo 1 deste decreto:

a) Os pais, nais e titores legais, en nome e por conta do alumnado usuario, agás que teñan dereito á gratuidade total do servizo de comedor.

b) As restantes persoas usuarias do comedor escolar segundo o sinalado no presente decreto, agás que teñan dereito á gratuidade total do servizo de comedor.

2. O uso do servizo dará lugar ao aboamento dos seguintes prezos públicos e das tarifas por parte dos suxeitos obrigados:

a) 1 euro por día de uso do servizo para os alumnos cuxa renda familiar anual neta per cápita se atope nas condicións sinaladas no artigo 12.2.1 deste decreto.

b) 2,50 euros por día de servizo de comedor para aqueles alumnos cuxa renda familiar anual neta per cápita se atope nos supostos recollidos no artigo 12.2.2 deste decreto.

c) 4,50 euros por día de servizo de comedor para aqueles alumnos cuxa renda familiar anual neta per cápita se atope nos seguintes parámetros:

Unidades familiares cun único menor que curse ensinanza básica obrigatoria e/ou segundo ciclo de educación infantil	Renda anual neta superior a 9.000,0
Unidades familiares con dous menores que cursen ensinanza básica obrigatoria e/ou segundo ciclo de educación infantil	Renda anual neta superior a 9.000,0

d) 4,50 euros por día de utilización do servizo de comedor para o persoal docente ou non docente destinado no centro escolar, auxiliares de conversa e alumnos en prácticas de ensinanzas de maxisterio ou grao equivalente que, sen ter responsabilidades na organización dos comedores escolares nin no coidado dos alumnos comensais, faga uso do comedor escolar.

3. A estrutura das rendas familiares anuais netas, así como o importe dos prezos públicos veranse modificados, se é o caso, de acordo co disposto nas leis de orzamentos xerais da Comunidade Autónoma de Galicia.

As variacións descritas aplicaranse no curso escolar seguinte a aquel en que se aprobe a lei orzamentaria.

Artigo 14. Procedemento de autodeclaración dos datos que permitan fixar os prezos públicos e as tarifas dos comedores escolares xestionados pola consellería competente en materia de educación

A declaración responsable dos datos que permitan a aplicación dos prezos públicos ou tarifas dos comedores escolares dependentes da consellería competente en materia de educación rexeráse polas seguintes normas, que poderán ser desenvoltas por orde da consellería competente en materia de educación, con base nas seguintes premisas:

1. Os adultos que exerzan a patria potestade, a tutela ou o acollemento familiar de alumnos de ensinanza básica e segundo ciclo de educación infantil de centros dependentes da consellería poderán solicitar praza no seu nome, autodeclarando as circunstancias de carácter persoal e de renda neta per cápita familiar correspondente ao exercicio fiscal anterior ao ano natural en que se presenta a solicitude.

Nestes casos, e para os únicos efectos de acceder ao servizo de comedor, a totalidade de membros que perciban ingresos na unidade familiar a que pertencen os usuarios solicitantes do servizo de comedor autorizarán expresamente a consellería competente en materia de educación a consultar durante todo o curso escolar os datos de carácter persoal, de residencia e de renda que se precisen, os cales lle serán subministrados pola Plataforma de intermediación de datos e pola Axencia Estatal de Administración Tributaria da Administración xeral do Estado.

No caso de non autorizar a Administración educativa para a comprobación telemática dos datos sinalados na autodeclaración, os solicitantes deberán acreditarlos ante o consello escolar mediante a presentación de documento acreditativo da declaración do IRPF ou da certificación da Axencia Tributaria de ingresos da persoa que non presentase a declaración do IRPF, correspondentes en ambos os dous casos á renda neta per cápita familiar do exercicio fiscal anterior ao ano natural de presentación da solicitude.

2. A consellería competente en materia de educación, de conformidade co procedemento e consecuencias previstas respecto dos prezos públicos na Lei 6/2003, do 9 de decembro, de taxas, prezos e exaccións reguladoras da Comunidade Autónoma de Galicia, xirará liquidacións aos obrigados ao pagamento de prezos públicos, de seren incorrectos ou inexactos os datos de renda autodeclarados. De xeito similar, comunicará aos solicitantes aos cales corresponda o pagamento de tarifas as incorreccións ou inexactitudes dos importes que deben aboar, derivadas da constatación de erros nos seus datos de renda autodeclarados.

Co fin de poder levar a cabo as actuacións descritas, a Administración educativa poderá ao longo do curso escolar facer as comprobacións de renda que resulten necesarias.

Estas comprobacións suporán, ademais da fixación de novos importes nos prezos públicos e nas tarifas, a execución de actuacións de compensación ou reclamación de débedas.

Así mesmo, a Administración educativa poderá durante o curso escolar axustar os importes dos prezos públicos e tarifas fixados de acordo coas novas situacións das rendas familiares netas per cápita, derivadas da diminución de ingresos que supoña o cambio do tramo de rendas autodeclarado previamente, como consecuencia da acreditación de situacións de paro de duración superior a 6 meses de calquera membro da unidade familiar.

Artigo 15. Pagamento dos prezos públicos e das tarifas dos comedores escolares xestionados pola consellería competente en materia de educación

1. O pagamento mensual dos prezos públicos e das tarifas pola utilización do comedor escolar producirase entre o 1 e o 20 do mes seguinte ao da prestación do servizo. O importe que os usuarios deberán aboar resultará de multiplicar os prezos correspondentes polo número efectivo de días de uso do comedor cada mes. Os usuarios deberán comunicarlles aos centros de ensino os días que non vaian facer uso do comedor cunha antelación mínima dun día.

2. Nos 5 primeiros días naturais de cada mes os obrigados ao pagamento dos prezos públicos poderán recoller os impresos de pagamento, e nos ditos impresos constarán os elementos esenciais da liquidación do prezo público consonte o establecido na normativa xeral en materia de taxas e prezos públicos. En calquera caso, a liquidación dos prezos públicos entenderase efectuada para todos os efectos o día 5 de cada mes.

O pagamento dos prezos públicos efectuarase nas entidades de depósito autorizadas para actuar na xestión recadatoria de taxas e prezos pola consellería competente en materia de facenda, mediante os correspondentes impresos de pagamento. Así mesmo, poderanse realizar pagamentos de xeito telemático a través da oficina virtual tributaria que corresponda.

3. Os importes mensuais en concepto das tarifas que correspondan en cada caso satisfaranse directamente ás empresas prestadoras do servizo.

4. Ao longo do curso escolar os impagamentos dos prezos públicos e das tarifas correspondentes a cada mes impedirán a utilización nos meses seguintes do comedor escolar, mentres non se proceda á oportuna regularización dos pagamentos, sen prexuízo da existencia, no caso dos prezos públicos, do seu pagamento mediante o procedemento de constrinximento consonte a normativa tributaria de aplicación.

Artigo 16. Concepto de unidade familiar e renda familiar anual neta per cápita

1. Para os efectos deste decreto o concepto de unidade familiar é o definido na normativa do imposto da renda das persoas físicas.

2. Para os efectos do acceso á gratuidade e ás bonificacións do comedor escolar, así como para a fixación das cantidades que se deben aboar en concepto de prezos públicos e das tarifas do comedor escolar, a renda familiar anual neta per cápita obterase por agregación das rendas, correspondentes ao exercicio fiscal anterior ao ano natural en que dea comezo o curso escolar, de cada un dos membros da unidade familiar, calculadas do xeito seguinte:

Primeiro. Sumarase a base imponible xeral coa base imponible do aforro, excluíndose os saldos netos negativos de ganancias e perdas patrimoniais correspondentes aos exercicios anteriores.

Segundo. Deste resultado restarase a cota líquida resultante da autoliquidación.

Terceiro. Para a determinación da renda dos membros computables que obteñan ingresos propios e non tivesen obriga de presentar declaración do imposto sobre a renda das persoas físicas, seguirase o procedemento descrito no punto primeiro anterior e do resultado obtido restaranse os pagamentos á conta efectuados.

Cuarto. Finalmente, o importe obtido dividirase entre o número de membros que compoñen a unidade familiar.

CAPÍTULO V Garantías de calidade do servizo

Artigo 17. Elaboración dos menús

1. A elaboración dos menús farase de xeito que proporcione ao alumnado unha dieta equilibrada adaptada ás necesidades nutricionais de cada grupo de idade, contribuíndo ao seu mellor desenvolvemento físico, e favorecendo, á vez, a adquisición de hábitos alimentarios saudables.

2. O menú será único para todos os usuarios do comedor escolar, agás nos casos de alumnos que padezan calquera tipo de intolerancia ou alerxia alimentaria, xustificada mediante certificado médico. Nestes casos, o consello escolar de cada centro autorizará que se sirvan menús adaptados ás súas necesidades, ou, se é o caso, que se lles faciliten os medios necesarios para a conservación e consumo de menús proporcionados polas familias.

3. A consellería con competencias no eido educativo divulgará e fomentará a utilización no comedor escolar de protocolos ou guías, avaliadas por expertos nutricionistas, nas cales se recollerán relacións de menús axeitados ás necesidades nutricionais dos escolares segundo os grupos de idades, nas distintas estacións do ano, así como regras de alternancia de alimentos e achegas calóricas.

Así mesmo, propiciará accións formativas en nutrición, dietética e tratamento dos alimentos, dirixidas ao persoal dos centros con comedores escolares xestionados pola consellería con responsabilidades de distinta orde na confección e elaboración de menús saudables.

Artigo 18. Normativa e medidas en materia de seguridade e hixiene nos comedores

En todos os comedores escolares existentes nos centros docentes públicos descritos no artigo 1 deste decreto, con independencia da súa modalidade de xestión, deberán cumprirse os requisitos de control de calidade exixidos pola normativa vixente en materia de hixiene na produción e comercialización dos produtos alimenticios, e na elaboración, distribución e comercio das comidas preparadas. Así mesmo, os comedores escolares deberán someterse aos sistemas de control externo e programas de autocontrol que establezan os procesos de homologación correspondentes.

Disposición adicional primeira. Acceso ao comedor escolar de alumnos escolarizados en centros distintos a aquel que lles corresponde segundo a distribución das áreas de influencia

1. O alumnado escolarizado en centro distinto a aquel que lle corresponde segundo a distribución das áreas de influencia establecidas polos titulares das xefaturas territoriais da consellería, como consecuencia de decisións de índole familiar ou persoal, non terá dereito ao comedor escolar.

Porén, terán dereito ao servizo as irmás e irmáns do alumnado xa escolarizado con carácter forzoso no centro.

2. Excepcionalmente, sempre que existan no comedor escolar prazas libres dotadas economicamente e as condicións existentes de instalacións, persoal de cociña e colaboradores na atención dos alumnos comensais o permitan, a consellería competente no eido educativo poderá autorizar para cada curso escolar a incorporación de alumnos escolarizados fóra da área de influencia que lles corresponda.

Estes autorizados excepcionais, con independencia das súas circunstancias persoais e de renda familiar, terán que aboar, en concepto de prezo público ou tarifa a cantidade de 4,50 euros por día de servizo, agás no suposto de tratarse de alumnado pertencente a áreas de influencia sobre as que se estean a tramitar procedementos de zonificación que, mentres non rematen definitivamente, posibilitarán o pagamento do prezo público ou tarifa polos alumnos escolarizados fóra da área de influencia de acordo coas regras xerais establecidas neste decreto.

Disposición adicional segunda. Domiciliación do pagamento dos prezos públicos dos comedores escolares xestionados pola consellería competente en materia educativa baixo a modalidade prevista no artigo 2.1.a) deste decreto

De conformidade coa normativa aplicable en materia de recadación, os solicitantes de prazas de comedor escolar poderán solicitar expresamente a domiciliación nas súas contas bancarias dos pagamentos dos prezos públicos, a partir da comunicación efectuada pola consellería competente no eido educativo, confirmando a implantación do sistema que o posibilite. Neste suposto, unha vez notificadas as liquidacións aos obrigados tributarios mediante os correspondentes impresos de pagamento, as cantidades seranlles cargadas nas súas contas bancarias o último día do prazo establecido no artigo 15.1 deste decreto.

Disposición adicional terceira. Asunción progresiva pola consellería con competencias en materia de educación da xestión de comedores escolares xestionados polas asociacións de nais e pais de alumnos (ANPAS)

O calendario de asunción administrativa gradual dos comedores xestionados polas ANPAS virá determinado polas dotacións orzamentarias da consellería competente en materia educativa, unha vez cubertas as necesidades dos comedores escolares xestionados mediante as modalidades 2.1.a), 2.1.b) e 2.1.c) previstas neste decreto.

Neste sentido, os comedores escolares que se vaian asumindo xestionaranse pola modalidade prevista no artigo 2.1.b) e 2.1.c) do presente decreto.

No primeiro curso escolar en que se produza o traspaso da xestión do comedor á consellería garantiranse, cando menos, o mesmo número de prazas e comensais existente no comedor xestionado pola ANPA. A partir do seguinte curso aplicaranse as normas xerais de acceso.

Disposición derogatoria

Quedan derogados o Decreto 10/2007, do 25 de xaneiro, que regula o funcionamento dos comedores escolares nos centros docentes públicos non universitarios dependentes da Consellería de Educación e Ordenación Universitaria, e o Decreto 374/2009, do 6 de agosto, polo que se aproban os prezos públicos pola utilización dos comedores escolares nos centros docentes públicos non universitarios dependentes da Consellería de Educación e Ordenación Universitaria, así como todas as disposicións normativas de igual ou inferior rango que se opoñan ao disposto no presente decreto.

Especificamente, decláranse suprimidas as comisións provinciais de comedores escolares.

Disposición derradeira primeira

Habilítase a persoa titular da consellería competente en materia de educación para ditar as disposicións necesarias para o desenvolvemento deste decreto no relativo á organización e materias propias do seu departamento.

Disposición derradeira segunda

Este decreto entrará en vigor o día seguinte ao da súa publicación no Diario Oficial de Galicia.

Santiago de Compostela, un de agosto de dous mil trece

Alberto Núñez Feijóo

Presidente

Jesús Vázquez Abad

Conselleiro de Cultura, Educación e Ordenación Universitaria

